

Advies over de wijzigingen aan het Antidopingdecreet

Op 13 juli 2020 vroeg Vlaams minister van Sport Ben Weyts de Vlaamse Sportraad om advies over voorontwerp van decreet tot wijziging van het Antidopingdecreet van 25 mei 2012, wat betreft de aanpassing aan de Code 2021. Op 25 juni 2020 heeft de Vlaamse Sportraad een toelichting ontvangen van Marc Van der Beken (directeur) en Jurgen Secember (jurist) van NADO over de belangrijkste wijzigingen in dit dossier. Op basis van bovengenoemde toelichting, de finale documenten die vanaf 13 juli 2020 openbaar zijn gemaakt en de bespreking op de vergaderingen van 25 juni 2020 en 15 juli 2020 komt de Vlaamse Sportraad tot onderstaand advies.

Situering

Het voorliggende voorontwerp van decreet¹ beoogt een wijziging van verschillende bepalingen van het Antidopingdecreet van 25 mei 2012, opnieuw in hoofdzaak als gevolg van de wijzigingen aan de Code van het WADA.

Daarbij worden wijzigingen aangebracht die rechtstreeks voortkomen uit de gewijzigde WADA Code, zoals wijzigingen in de omschrijving van de dopingpraktijken, de bewijsregels, de disciplinaire procedures en sancties voor dopingpraktijken.

Daarnaast worden er ook enkele wijzigingen aangebracht die buiten de rechtstreekse aanpassingen in de WADA Code vallen. Zo wordt de regeling van verblijfsgegevensverplichtingen bij elitesporters aangepast, waaronder de wijziging dat de elitesporter niet langer in vier, maar slechts drie categorieën wordt ingedeeld. De sporters van categorie A en B, waarbij een onderscheid in de sporten en disciplines werd gemaakt naar lokaliseerbaarheid van de sporters, komen samen in één categorie van sporters die verblijfsgegevens moeten indienen.

Daarnaast wordt er gestreefd naar een verdere responsabilisering van de federaties via een beperkte verschuiving van actieve naar passieve beleidscontrole op het vlak van preventie en bestrijding van doping. NADO Vlaanderen zal hierbij wel verantwoordelijk blijven voor de actieve beleidsinbreng op het vlak van dopingtests en onderzoeken naar dopingpraktijken.

Tot slot gaat het voorontwerp van decreet naar een meer proportionele bestraffing van dopingpraktijken die begaan worden door breedtesporters die niet onder de bevoegdheid van een sportfederatie vallen en niet aan wedstrijden deelnemen.

¹ Voorontwerp van decreet tot wijziging van het Antidopingdecreet van 25 mei 2012, wat betreft de aanpassing aan de Code 2021

Advies

a) Wijzigingen rechtstreeks voortkomend uit de Code

De Vlaamse Sportraad adviseert positief bij de wijzigingen rechtstreeks voortkomend uit de Code. Hoewel de leden realiseren dat er weinig speelruimte is bij het doorvoeren van deze wijzigingen op Vlaams niveau, apprecieert de Vlaamse Sportraad de verhoogde soepelheid voor jongeren en personen die wils- of handelingsonbekwaam zijn en het verhoogde belang dat aan educatie wordt gewijd. De Vlaamse Sportraad wil wel wijzen op de extra verantwoordelijkheden (en eventuele extra kosten) voor federaties in verband met deze programma's rond educatie. Daarnaast steunt de Vlaamse Sportraad de verhoogde flexibiliteit in sanctionering voor recreatiesporters, onder andere doordat op deze manier procedurele kosten kunnen worden bespaard.

Een verhoogde flexibiliteit in bestraffing mag echter niet als consequentie hebben dat er minder controles worden uitgevoerd, ook niet binnen de groep van recreatiesporters.

b) Aanpassing regeling van verblijfsgegevensverplichtingen bij elitesporters

De Vlaamse Sportraad adviseert positief bij de aanpassing van de regeling van verblijfsgegevensverplichtingen bij elitesporters.

c) Wijzigingen aan de verantwoordelijkheden binnen actieve en passieve beleidscontrole

De Vlaamse Sportraad adviseert positief bij wijzigingen aan de verantwoordelijkheden binnen actieve en passieve beleidscontrole. Bij het doorvoeren van deze wijzigingen, alsook bij de reeds benoemde extra verantwoordelijkheden rond educatie, vraagt de Vlaamse Sportraad wel dat er altijd rekening wordt gehouden met de mogelijkheden en middelen van de federaties.

d) Specifieke en afwijkende disciplinaire bestraffing voor breedtesporters buiten wedstrijden

De Vlaamse Sportraad realiseert dat de WADA Code in essentie gericht is op sporters van het hoogste niveau en de 'spirit of sport', maar dat dopinggebruik niet beperkt blijft tot deze competitief ingestelde sporters. Voor de Vlaamse Sportraad is het bredere gezondheidsaspect rond doping van even groot belang als het aspect van de 'spirit of sport'. De leden waarderen daarom het feit dat het voorontwerp van decreet naast de verplichte wijzigingen door de Code, die vooral inspelen op het vrijwaren van een eerlijke en dopingvrije competitie, ook inspeelt op het bredere gezondheidsaspect van de gehele sportende bevolking. Ook in de toelichting van NADO Vlaanderen kwam deze ambitie duidelijk naar voren. De Vlaamse Sportraad adviseert dan ook positief bij de specifieke en afwijkende disciplinaire bestraffing voor breedtesporters die niet aan wedstrijden deelnemen en buiten het toepassingsgebied van de Code vallen.

Wel kijkt de Vlaamse Sportraad kritisch naar de enge focus die momenteel ligt op de fitness-sector binnen dit verhaal. De Vlaamse Sportraad snapt dat er, in verband met beperkte middelen bij NADO Vlaanderen en het efficiëntieverlies door de unieke situatie van meerdere nationale dopingorganisaties in België, bepaalde beleidskeuzes gemaakt moeten worden. De leden benadrukken dat het gezondheidsaspect in de gehele breedtesport zeer belangrijk is en veel verder gaat dan enkel de fitness-sector. De Vlaamse Sportraad stelt zich de vraag of het huidige budget wel voldoende toereikend is om zowel het gezondheidsaspect in de gehele breedtesport als het aspect van de 'spirit of sport' in de topsport effectief en volledig op te nemen. De Vlaamse Sportraad meent dat er hiervoor extra middelen en/of een efficiëntere inzet van middelen nodig zijn.

Samenvatting

De Vlaamse Sportraad adviseert positief bij de aangekondigde wijzigingen, maar formuleert daar wel enkele opmerkingen en aandachtspunten bij:

- De verhoogde flexibiliteit die deze wijzigingen teweegbrengen mogen niet als consequentie hebben dat er minder controles worden uitgevoerd, ook niet binnen de groep van recreatiesporters.
- De aangekondigde wijzigingen geven federaties extra verantwoordelijkheden en eventuele extra kosten. De Vlaamse Sportraad vraagt dat er hierbij altijd rekening wordt gehouden met de mogelijkheden en middelen van deze federaties.
- De Vlaamse Sportraad vindt het positief dat de wijzigingen ook inspelen op het bredere gezondheidsaspect van de gehele sportende bevolking. De leden kijken echter kritisch naar de enge focus die momenteel ligt op de fitness-sector bij de specifieke en afwijkende disciplinaire bestraffing voor breedtesporters buiten wedstrijden. De leden benadrukken dat het gezondheidsaspect in de gehele breedtesport zeer belangrijk is en veel verder gaat dan enkel de fitness-sector.
- De Vlaamse Sportraad stelt zich de vraag of het huidige budget wel voldoende toereikend is om zowel het gezondheidsaspect in de gehele breedtesport als het aspect van de 'spirit of sport' in de topsport effectief en volledig op te nemen.

Namens de Vlaamse Sportraad,

Christophe Cools, voorzitter
Charlotte Van Tuyckom, ondervoorzitter
Maarten Koolen, secretaris